

*Priznaj
da je
voliš*

FRANCISKO GOLDMAN

*Priznaj
da je
voliš*

Prevela s engleskog
Ana Stijelja

Mono i Manjana
2011.

Naslov originala
Say her name, Francisko Goldman
Copyright © 2011 by Francisko Goldman
First published in the USA by Grove/Atlantic Inc.
Prava za srpsko izdanje © Mono i Manjana, Beograd 2011

Izdavač
Mono i Manjana

Za izdavača
Miroslav Josipović
Nenad Atanasković

Glavni i odgovorni urednik
Srđan Krstić

Prevod
Ana Stijelja

Lektura i korektura
Ana Randelović

Kompjuterska priprema
Mono i Manjana

E-mail: office@monoimanjana.rs
www.monoimanjana.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.111(73)-31

GOLDMAN, Francisko, 1954-
Priznaj da je voliš / Francisko Goldman ; prevod Ana Stijelja. - Beograd :
Mono i Manjana, 2011 (Novi Sad : Sajnos). - 332 str. ; 21 cm

Prevod dela: Say Her Name.

ISBN 978-86-7804-482-3
COBISS.SR-ID 186680332

Vladimir: „Da se pokajemo?“

Estragon: „Zbog toga što smo rođeni?“

– *Čekajući Godoa*, Semjuel Beket

Nije to samo smrt – uvek je nečija smrt.

– Serž Lekler

Gubitku moj! Od kad te sudbina prerano uze

Moj zadatak beše da razmišljam

O Tebi, o Tebi; Ti si knjiga koju čitam,

Biblioteka po kojoj te tražim skoro sasvim slep.

– *Pogrebna pesma povodom smrti moje supruge*,
Henri King, čičesterski biskup

Ne bih želeo da sam okretniji

niti mlađi nego sad da si ti sa mnom.

O, ti bila si najbolje što mi se dogodilo.

– *Životinje*, Frenk O'Hara

. . . I možda ćeš saznati kad odeš na nebo, posle svirke sa
Šangajskim birooom. I možda ćeš naći svoj kostim medveda
u plakaru na nebu.

– *My Shanghai Days*, Aura Estrada

1

Aura je umrla 25. jula 2007. Ja sam se vratio u Meksiko za prvu godišnjicu njene smrti jer sam želeo da budem na mestu na kom se to dogodilo, na plaži na obali Tihog okeana. Sada sam se, po drugi put za godinu dana, vratio kući u Bruklin bez nje.

Tri meseca pre nego što je umrla, 24. aprila, Aura je napunila tri-deset godina. Za dvadeset šest dana bila bi naša druga godišnjica braka.

Aurina majka i ujak optuživali su me da sam odgovoran za njenu smrt. I sâm sam sebe smatrao krivim. Da sam na Huanitinom mestu, znam da bih i ja želeo da me smestim u zatvor, ali ne iz razloga zbog kojih bi to ona i njen brat učinili.

„Od sada pa na dalje, ako imate išta da mi kažete, obratite mi se pisanim putem“, preko telefona mi je saopštio Leopoldo, Aurin ujak, istakavši da je on advokat koji će zastupati Aurinu majku protiv mene. Od tada nismo razgovarali.

Aura.

Aura i ja.

Aura i njena majka.

Njena majka i ja.

Ne znam je li to trougao ljubavi ili mržnje

*Mi amor*¹, da li se ovo zaista događa?

Jesmo li mi aksolotli²?

¹ Šp. ljubavi moja (Prim. prev.)

² Aksolotl (*Ambystoma mexicanum*) je najpoznatiji meksički neotenični repati vodozemac iz familije tigrastih daždevnjaka.

Kad god se Aura rastajala od svoje majke, bilo na aerodromu u Meksiko Siti ili posle uobičajenih večernjih poseta majčinom domu ili čak na izlazu iz restorana posle zajedničke večere, majka bi rukom napravila krst iznad Aurine glave i prošaputala kratku molitvu, moleći Devicu od Gvadalupe da zaštiti njenu ćerku.

Aksolotli su vrsta salamandera koja se nikada ne razvija dalje od stadijuma larve, slično punoglavcima koji nikada ne postanu žabe. Naseljavali su jezera drevnog grada Meksika i bili su omiljena hrana Asteka. Do nedavno se govorilo da aksolotli žive u slanim vodama jezera Soćimilka; a oni su, u stvari, čak i tamo izumrli. Mogu da prežive u akvarijumima, laboratorijama i zooološkim vrtovima.

Aura je volela kratku priču Hulia Kortasara o čoveku koji je postao toliko hipnotisan aksolotlom u botaničkoj bašti u Parizu da se i sam pretvorio u njega. Svakog dana, nekada čak i triput dnevno, taj bezimeni čovek iz priče obilazi botaničku baštu kako bi posmatrao čudne male životinje u njihovim skućenim akvarijumima. Divio se njihovim providnim mlečnim telima i finim gušterskim repovima, njihovim ružičastim, ravnim, trouglastim astečkim licima i malenim stopalima s prstima nalik na ljudske, čudnim crvenkastim grančicama koje izrastaju iz njihovih škrga, zlatnim sjajem njihovih očiju. Fascinirali su ga njihovi retki pokreti – tu i tamo su grčili škrge ili isprekidano plivali izvijajući svoja tela. Izgledali su tako neobično da je on postao uveren da oni nisu samo životinje, već da s njim uspostavljaju neki misteriozni odnos. Činilo mu se da ga, iako su nemo zarobljeni unutar svojih tela, svojim blistavozlatnim očima ipak nekako mole da ih spasi. Jednog dana dok je, kao i obično, posmatrao aksolotle, prišao je tako blizu akvarijumu da se njegovo „ja“ odjednom našlo unutar akvarijuma i posmatralo čoveka izvan njega. Ova promena je bila iznenadna. Priča se završava tako što se aksolotl nada da je uspeo da prenese poruku svom posetiocu. Time je savladao svoju tihu usamljenost priželjkujući da čovek više ne posećuje akvarijum zbog toga što je otišao negde da piše priču o tome kako je to biti aksolotl.

Kada smo Aura i ja, nakon pet meseci zajedničkog života, prvi put zajedno posetili Pariz, njena jedina želja bila je da obiđemo botaničku baštu i vidimo Kortisarovog aksolotla. Ona je bila u Parizu i pre toga, ali je tek skoro otkrila Kortisarovu priču. Mogli biste pomisliti da je jedini razlog naše posete Parizu bio taj da vidimo aksolotle. Međutim, Aura je imala zakazan razgovor na Sorboni, jer je razmišljala da se premesti s Kolumbije.